

L K B KRONIKA NR. 76 LIETUVA – 1988 m.

ŽVILGSNIS Į PRAĖJUSIUS 1987 METUS

Praėjo Jubiliejiniai metai, į kuriuos buvo sudėta tiek daug vilčių, ilgai jiems ruošta. Ar tos viltys ir lūkesčiai pasiteisino? Žvelgiant iš paviršiaus – ne... Dauguma vilčių sudužo, neišsipildė.

Jubilėjaus iškilmėse nesulaukėm šv. Tėvo Jono-Pauliaus II. Valdiški bedieviai sutrukdė šv. Tėvui susitikti su Lietuvos katalikais.

Kai kas daug vilčių dėjo į "persitvarkymą ir demokratizaciją", vykstančią sovietinėje imperijoje. Tokie įtikinėjo – nereikia parašų rinkimo vajaus, ir taip bus gražintos atimtos bažnyčios, paleisti įkalinti kunigai. Vis naujos buvo nustatinėjamos datos Vilniaus arkivyskupijos Apaštalinio Administratoriaus vysk. Julijono STEPONAVIČIAUS sugrįžimui iš Žagarės tremties į Vilnių. Tikėtasi, kad bus pakeisti prieš kitaminčius ir tikinčiuosius nukreipti Baudžiamojo kodekso straipsniai. Išleisti "švelnesni" Religinų susivienijimų nuostatai, nebus draudžiama katekizacija, bus liautasi persekioti besimokantį tikintį jaunimą...

Šie 1987 "persitvarkymo" metai baigėsi, o rezultatai – Bažnyčios padėtis faktiškai nepasikeitusi. Net ir viena kita bedieviškos valdžios "nuolaida" ar "prielankumo gestai", nežiūrint, kad masinės informacijos priemonėmis labai išgarsinti ir užsienyje, iki šiol dar tik popieriuje, pvz.: Klaipėdos Taikos Karalienės bažnyčios gražinimo klausimas dar kybo ore žadama gražinti po dviejų metų, Viskas priklausys nuo to, kas po dviejų metų sėdės sovietinės valdžios viršūnėse ir kokią politiką Bažnyčios atžvilgiu jos ves. Kas žino, kaip dar viskas baigsis. Taigi, džiaugtis užgrobtos Klaipėdos bažnyčios gražinimu tikrai dar per anksti.

Kunigų kalinių išlaisvinimo klausimas. Šioje srityje bedieviška sovietų valdžia visam pasauliui akivaizdžiai pademonstravo, ką ji laiko savo svarbiausiu priešū dabartinėje Lietuvoje, būtent – Bažnyčią ir kunigus. Persitvarkymo ir taip vadinamos demokratizacijos laikais lageryje paliko tik kunigus – Alfonsą SVARINSKĄ ir Sigitą TAMKEVIČIŲ. Kiti Lietuvos disidentai jau arba laisvėje, arba tremtyje. Bažnyčia demonstracijų ir kitokių atvirai sovietų valdžiai priešišku akcijų neorganizuoja, tačiau valdiškiems

bedieviams ji pavojingesnė, nes pakerta bedievybės galią dvasinėje srityje, kviedarna tautą likti ištikimai per 600 metų protėvių išlaikytoms ir brangintoms katalikiškoms tradicijoms bei moralei. Tik todėl valdiški bedieviai taip uoliai stengėsi prislopinti Jubiliejinių renginių, ypač centrinių, skambesį. Nuolat buvo reikalaujama iš hierarchų ir svarbesnių papųjų klebonų, kad užtikrintų, jog Jubilėjaus minėjimo proga bus tik įprastinės pamaldos ir kad jos niekuo nesiskirs nuo eilinių atlaidų. Dalį Lietuvos Bažnyčios vadovų ir klebonų grasinimais ir pažadais jiems pasisekė nukreipti į kompromisų kelią. Tegul bedievių dusinama katalikiškoji liaudis pati paieško, kur išgirsti ką giliau ir plačiau apie 600 metų krikščionybės kelią Lietuvoje. O kaip reikia mūsų liaudžiai, mūsų jaunimui, mokyk-

lose tegaunančiam tik ateistinį auklėjimą, tokių renginių, kuriuose būtų įsivašinama krikščioniška dvasia, kad 600 metų ištikimybė katalikiškam tikėjimui taptų ir turti, ir savastimi naujosios 7 os krikščioniškos Lietuvos generacijos. Reikia, kad Tautos ir Bažnyčios šviesesnė ateitis viltis būtų grindžiama, ne "laukiamomis nuolaidomis" iš bedieviškos valdžios pusės, bet krikščionybės doros ir tikėjimo principų įtvirtinimu jaunose sielose ir širdyse.

Bedieviai šiais praėjusiais metais veikė visais jiems prieinamais kanalais, kad, minint Krikšto Jubiliejų Evangelijos Duonos dvasia alkstančiam mūsų jaunimui būtų pateikta jam neįkandamu, t.y. be atskiro religinio auklėjimo ir pasiruošimo nesuprantamu būdu – pamaldos

São Paulo "Nemunas" šoka UBE (Brazilijos Rašytojų Sąjungos) sąlėj per "Susitikimą su lietuvių literatūra" 8.VI.88 (Nuotr. Belkis Jasinevičius Rabello). – Nemunas atstovauja Brazilijos lietuvių tautinių šokių grupėms VIII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių Šventėj Hamiltone, Kanadoj.

SEMANARIO

MŪSŲ
LIETUVA

"NOSSA LITUANIA"

Metinė prenumerata Brazilijoje Cz. 1.000

Prenumerata paprasčiu paštu į užsienį: 35 Dol.

Prenumerata oro paštu Šiaurės Amerikoje 60 Dol.

GARBĖS PRENUMERATORIUS Cz. 600,00

Užsėjautas, Sveikdinimai ir Skelbimai (Anūncijos)

Už skelbimų kalbą ir turinį, Redakcija netaisako.

Straipsnius ir Korespondenciją Redakcija taisy bei tvarko savo nuožiūra.

Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia Redakcijos bei leidėjų nuomonę.

Čekius, Perlaidas ir administracinius laiškus rašyti FRANCESCO GAYENAS ar PETRAS RUKŠYS vardu.

Rua Juventus, 28 Parque da Moóca - CEP 03124

São Paulo - Brasil

Diretor Responsável: YTAUTAS BACEVIČIUS

Administrador: PETRAS RUKŠYS

Redige Equipe Editorial - Fone: 273-0338

Atskiro numerio kaina Cz. 40,00

I P. Ameriką oro paštu: 45 Dol.

I tolimus kraštus: 75 Dol.

Vieno Numerio GARBĖS LEIDĖJAS Cz. 2.000,00

mokami už skilties (Coluna) centimetrai Cz. 120,00

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

Rašiniai gražinami tik autoriui prašant.

laikomos lotynų kalba. Ar ne paradoksas – kai Romoje šv. Tėvas Aušros Vartų Gailestingumo Motinos šventėje už Lietuvą aukoja šv. Mišias lietuvių kalba, tai Lietuvoje Jubiliejaus iškilimėse ir net toje pačioje Aušros Vartų Dievo Motinos iškilimėje Vilniaus šventovėje koncertacijai, susirinkusiems kunigams vyskupijos valdytojas uždraudė lietuvių kalba celebruoti šv. Mišias. Tegul liaudis ir jaunimas nesupranta, ką kunigai kalba, kaip meldžiasi. Į akmenį vnyojama dvasinės gyvybės duona. Dėl tariamai svarbių, o pagrinde tik žadamų nuolaidų perduokit bedieviams jaunos kartos sielas, nekovokite už jas. Tai sėtono kląsta.

Žvelgiant į ateitį, į septintąjį krikščionybės šimtmetį, kaip pirmaeilis uždavinys Lietuvos Katalikų Bažnyčiai iškyta būtinybė sukrikščioninti bedievinamą jaunąją mūsų tautos kartą. Tikroji kova už Lietuvos ateitį vyksta jauno žmogaus širdyje, už ką jis apsispręs: už Kristų, Jo Evangeliją, ar už bedievių žadamus, bet dažniausiai neišpildomus "pažadus", o gal ir už kitus šios žemės valdovų nai viems savo vergams numetamus blizgčius.

Septintas krikščioniškos Lietuvos šimtmetis turi prasidėti intensyvia kova už jauną širdį.

Šie metai pažymėti ir drąsesniu mūsų tautiečių šauksmu "Laisvės Lietuvai". Kiekvienam žmogui, juo labiau tautai, įgimtas laisvės troškimas. Šiais "persitvarkymo" ir "demokratizacijos" laikais lietuviai viešai pareiškė pasaulio ir sovietų imperijos vadovams, kad laisvė brangi ir mūsų tautai.

1988 m. – Marijos metai. Per 600 m. tautos sukurtos gilios meilės Marijai tradicijos kviečia visus į šį maldos ir moralinio atsinaujinimo kelią – laisvės kelią.

LIETUVOS ATSTOVYBĖS PRANEŠIMAS

Ryšium su Prezidento Reagan'o apsilankymu Maskvoje, Lietuvos atstovas Vašingtone paprašė Valstybės sekretorių perduoti jam gilią padėką už jo stiprią laikyseną žmogaus teisių klausimu ir už sudarytą progą Nijolei Sadūnaitei bei Antanui Terleckiui su juo pasimatyti ir jam įteikti raštą apie esamą padėtį sovietų okupuotose Baltijos valstybėse.

Lietuvos atstovas pridūrė, kad šis Prezidento mostas padarė gilų įspūdį visiems tiems, kuriems rūpi Baltijos kraštų likimas.

Vašingtonas, 1988 m. birželio mėn. 12 d.

PERSITVARKYMO SAJŪDIS LIETUVOJE IR BIRŽELIO TRĖMIMAI

(Vilnius, birželio 16. LIC) Lietuvių Informacijos Centro žiniomis, Persitvarkymo sąjūdis, įsteigtas Lietuvoje birželio 3 d., parengė laišką TSKP Centro Komitetui dėl nedemokratiškai Lietuvoje renkamų delegatų į 19-ąją Partijos konferenciją. Šis laiškas buvo svarstomas uždaruose sąjūdžio tarybos posėdžiuose birželio 8 ir 12 d. Pastarajame posėdyje norėjo dalyvauti ir Lietuvos KP CK atstovas Stasys Imbrasas, bet taryba nubalsavo prieš, ir valdžios atstovas atsiprašęs, išėjo, praneša Lietuvių Informacijos Centras.

Birželio 14 d. Persitvarkymo sąjūdžio surengtas minėjimas vyko tuo pačiu metu, kaip ir demonstracija Gedimino aikštėje – 19 valandą.

Į Persitvarkymo sąjūdį Lietuvoje jungiasi įvairūs inteligentijos atstovai – rašytojai, žurnalistai, muzikai, dailininkai ir kiti. Gautomis žiniomis, sąjūdis ryžtasi turėti savo leidinį ar bent skelbimo

lentą, ir ruošia rezoliuciją, panašią į esytą. Ši pageidavo daugiau autonomijos ir savarankiškumo savo gyvenamojo krašto reikaluose.

SADŪNAITĖ PROTESTUOJA SULAIKYMĄ GORBAČIOVUI

(Vilnius – New Yorkas, birželio 10 LIC) Nijolė Sadūnaitė pasiuntė protestą Gorbačiovui dėl neteisėti jos sulaikymo birželio 8 d., praneša Lietuvių Informacijos Centras. Pateikiame pareiškimo pilną tekstą.

Pareiškimas
TSKP Generaliniam Sekretoriui
M. Gorbačiovui

Š.m. birželio 8 d. 15:30 aš išėjau iš savo buto esančio Vilniaus mieste Architektų 27-2. Iš mašinos "Žiguliai" išsoko du vyrai, kurių vienas buvo KGB majoras Antanas Bimbyris. Jie jėga įgriūdo mane į savo mašiną ir nuvezė į Respublikinį KGB skyrių. Ten čekistas Bimbyris neteisėtai išlaikė mane ilgiau valandos, siūlė man išvažiuoti į užsienį, ir t.t.

Vakare nuėjai į šv. Mikalojaus bažnyčią, mane akivaizdžiai sekė KGB agentai. Kokia tokio KGB nervingumo priežastis? Pamaldas bažnyčioj filmavo ispanų televizija. Išvakarėse grupė ispanų televizijos operatorių aplankė mane ir mano draugus.

O gal tokio KGB elgesio priežastis tai, kad esu viena iš iniciatorių mitingo organizavimu minint 47-iasias masinių deportacijų į Sibirą metines. Tų deportacijų aukomis tapo apie 40.000 Lietuvos gyventojų. KGB elegesys, mano nuomone, yra grubus Jūsų konstitucijos pažeidimas. Paskutiniu metu sovietinė spaudoje daug rašoma, kad reikia nurodyti konkrečius persitvarkymo ir demokratizacijos priešus. Prašau pažaboti Lietuvos KGB saualę.

Nijolė Sadūnaitė

**PIRMYNĮ KOVĄ UŽ TĖVYNĘ,
UŽ BRANGIĄ ŽEMĘ LIETUVOS.
GARBĖ TĖVAMS, KURIE JĄ GYNĖ,
IR KAS UŽ ATEITĮ KOVOS.**

Maironis

PRECISA-SE

Pessoa para cuidar de um casal
de idosos na Vila Prudente.

Combinar com Jagminas

Tel.: 283-3816

CIRURGIOS DENTISTAS

Dr. Jonas Niciporciukas

Dr. Paulo R. Niciporciukas

Rua Cap. Pacheco Chaves, 1206 - 10 and.

V. Prudente - Fone: 273-6696

FÁBRICA DE GUARDA - CHUVAS

Guarda Chuvas de todos os tipos, para homens, senhoras e crianças.

Mini-sombrinhas, tipo Italiano e Alemão.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Rua Coelho Barradas, 104 - V. Prudente - Fone: 274-0677

Res.: 274-1886

AUSTRALIJA – PIETŲ AMERIKA SVAJONIŲ AIDAI

Dauguma pasaulio lietuvių gyvena šiauriniame žemės pusrutulyje. Bet ir pietiniame pusrutulyje įvairiuose kraštuose randasi nemažos kolonijos lietuvių. Australijoje keturiuose didžiausiuose miestuose gyvena beveik 8.000, dar pora tūkstančių išsisklaidę mažesnėse vietovėse. Didelės lietuvių kolonijos randasi ir Pietų Amerikoje: Brazilijoje, Argentinoje, mažesnės Urugvajuje, Venecueloje, Kolmbijoje.

Iki šiol tamprių ryšių tarp Australijos ir Pietų Amerikos lietuvių nebuvo. Reikalai pagerėjo Australijos jaunimui surengus VI Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą, kuriame dalyvavo keliolika atstovų iš Pietų Amerikos šalių. Sekantis, VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresas įvyks Pietų Amerikoje 1991 metais. Tai dar sustiprins mūsų jaunimo ryšius Pietų pusrutulyje.

Viena iš ryšių palaikymo priemonių bus šiais metais Australijos jaunimo surengta koncertų kelionė per daugelį Europos, Šiaurės ir Pietų Amerikos ir Australijos kraštų. Kongreso pasėkoje Melbourne susidarė keturių jaunų žmonių vokalinė-instrumentalinė muzikinė grupė, kuri su koncertais lankysis daugelyje pasaulio lietuvių gyvenamų vietovių, linksmindama vyresnius, žadindama jaunimą, aktyvindama jo veiklą ir ragindama ruoštis sekančiam kongresui.

Šią grupę sudaro Virginija Bruožytė, sopranas, Zita Prašmutaitė – akompaniatorė, Arūnas Bruožis – gitaristas ir dainininkas ir Tomas Zdanius – būgininkas. Nors jauna amžium, Virginija yra Australijos ir pasaulio lietuvių scenos 'veteranė. Australijos lietuvių scenoje dainuoja nuo savo vaikystės, 1986 metais SVAJONIŲ sąstata koncertavo JAV ir Kanadoje, dainuoja Viktorijos operoje, Melbourne universitetą baigė su pagyrimu už vokalinį išpildymą. Virginija dalyvavo ir laimėjo daugelį dainų

vimo varžybų. Savo muzikinį patyrimą Virginija panaudojo paruošdama SVAJONIŲ AIDUS šiai didelei kelionei,

Zita Prašmutaitė reiškiasi kitoje srityje – ji pianistė - akompaniatorė. Jau keliolika metų Zita palydi Melbourne Dainos Samburį, vargonuoja Melbourne bažnytiniam chorui, dalyvauja Australijos lietuvių dvimetinėse dainų šventėse, akompanuoja solistams, duetams kvartetams ir t.t. Žodžiu, be Zitos neapsieina nė vienas muzikinis pasirodymas. Zita dalyvavo trijuose Pasaulio lietuvių jaunimo kongresuose, yra aktyvi skautė ir Jaunimo sąjungos narė.

Gitaristas Arūnas Bruožis savo sesutei padės ir savo sodriu antro tenoro balsu. Be gitaros, Arūnas groja dar saksofonu ir dalyvauja Melbourne lietuvių jaunimo orgestre "Dabar".

Tomas Zdanius vaikystėje pradėjo mokytis groti akordeonu. Vėliau pamėgo būgnus ir pas kelis profesionalus tobulinosi šioje srityje. Tomas groja orkestre "Dabar". Kartu su Arūnu jis lydėjo prieškongresinius SVAJONIŲ grupės koncertus Australijoje.

PRIEŠ važiuodami kelionėn SVAJONIŲ AIDAI pagamino savo dainų plokštelę, kurią koncertų klausytojai galės įsigyti.

Šią kelionę organizuoja Birutė Prašmutaitė, VI PLJK Stovyklos programos vadovė. Koncertus globoja ir prisiima visą atsakomybę Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga. Jai eis ir visas iš koncertų gautas pelnas. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga tikisi, kad įvairių kraštų jaunimas prisidės prie šio koncertų ciklo pasisekimo.

Kelionė prasidės Australijoje liepos pabaigoje. Pietų Ameriką, São Paulo miestą Brazilijoje SVAJONIŲ AIDAI pasieks rugsėjo 10 ar 11. Rugsėjo 16 SVAJONIŲ AIDAI dainuos Montevideo, Urugvajuje, o rugsėjo 18 Buenos Aires, Argentinoje.

Šis jaunimo užsiimtas darbas yra vertas visų mūsų paramos ir pritarimo.

J. Mašanauskas

Australijos lietuvių jaunimo muzikinis vienetas "Svajonių aidai". Iš kairės: Zita Prašmutaitė, Virginija Bruožytė, Arūnas Bruožis ir Tomas Zdanius

XII EXPOSIÇÃO CULTURAL DOS IMIGRANTES

De 24/6 à 3/7

XII KULTŪRINĖ IMIGRANTŲ PARODA
nuo birželio 24 iki liepos 3 dienos

Lankymo valandos: šeštadieniais ir sekmadieniais nuo 12 iki 23 val.
šiokiadieniais nuo 17 val. iki 23 val.

BIENAL DE SÃO PAULO – 2° andar PARQUE IBIRAPUERA

UŽSIMOKĖJO UŽ "ML"

Jonas VENGRYS	Cz. 1.500,00
Albinas H. TAUJANSKAS	Cz. 2.000,00
Victor P. SAULYTIS	Cz. 1.500,00
Vaclovas KONTAUTAS	Cz. 3.000,00
Alberto SIAUDŽIONIS	Cz. 2.000,00
G. BAČELIS	Cz. 10.000,00

LIETUVIŠKOS SPAUDOS RĖMĖJAI
YRA SAVOS TAUTOS GYNĖJAI

LIETUVA – MARIJOS
ŽEMĖ

ŽEMAIČIŲ KALVARIJOS MARIJA

Sventė liepos 2 d.

Žemaičių Kalvarijos stebuklingasis paveikslas atvežtas iš Romos dominikonų brolio Jolo, studijavusio ten 17 a. pabaigoj. Praėjusį paveikslas kabo vienuolyne, paskui keltas į bažnyčią. Vietos senuose archyvuose buvo gausu medžiagos apie įvairius stebuklus ir patirtas malones prie šio Dievo Motos paveikslas.

Štai kaip poetas (Paulius Jurkus) kreišiasi Žemaičių Kalvarijos Mariją:

*Dievė Motina Marija,
Tu tiek amžių sergsti mus,
Tu švieti iš Kalvarijos,
Guodi vargstančius vaikus.*

*Mums padėk pakelti našta,
Su mumis būk nuolatos, –
Vis globok žemaičių kraštą,
Laimink laisvę Lietuvos.*

Žmonės gieda:

*Dangaus valdovo Motina švenčiausia,
iš kūrinijos tu pati skaisčiausia.
Tave garbė, šlovė iš žmonių kaltųjų,
Tau paklusniųjų.*

*Tu mūsų kraštą didžiai pamylėjai
Ir savo garbei jį pašvęst norėjai:
Garbingą vietą padarei šventove
Jau iš senovės.*

*Tegu žemaičių žemėj džiaugsmas skamba,
Ves čia kiekvienas sau malonių randa
Garsiam stebuklais atvaizde Marijos,
Dangaus lelijos.*

LIEPOS MĖNESIO GIMTADIENIAI

Sveikiname savo narius, kurie švenčia gimtadienį šį mėnesį ir linkime daug sekmes.

- 06/07 – Wilma J. Žvingiela
- 09/07 – Helena Mazurkevičius Baužys
- 09/07 – Lucia Banys
- 11/07 – Teresinha Buono
- 11/07 – Tomaz Catafay
- 12/07 – Renato Mendo
- 13/07 – Audra L. Antanaitis Catafay
- 15/07 – Rimantas Jonas Valavičius
- 15/07 – Vytautas José Bendžius
- 16/07 – Alda Dal'Oglio Šiauiys
- 18/07 – José Rimša Filho
- 18/07 – Alfredo Durazzo
- 20/07 – Juozas Vasiliauskas
- 20/07 – Ona Puodžiūnas Popic
- 21/07 – Regina Celia Karsokas
- 25/07 – Jonas Jakatanvisky
- 25/07 – Helena Jakatanvisky
- 26/07 – Ona Žibas
- 26/07 – Kazys Bacevičius
- 26/07 – Nelson Ambrozevičius
- 29/07 – Kazys Baužys
- 30/07 – Eudokia Polišaitis

Sajungos - Aliança
Valdyba

GINTARAS

Po pasaulį pasižvalgius paaiškėja, kad gintaras nėra vien tik Baltijos jūros išplaunamas ar M. Lietuvos Sambos kasyklose iškasamas. Randama gintaro ir kituose pasaulio kraštuose, ypač Karibų jūros Dominikos respublikoje.

Dominikonai kurie papuošalai skiriasi nuo lietuviškų ar vokiškų dirbinių, nes papuošalai yra kuriami indėniško meno stiliumi. Bet dėl Dominikos pigesnės žaliavos ir darbo papuošalai net auk-

so aptaisuose yra daug pigesni nei Vokietijoje. Apsilankius sostinėje Santo Domingo gintaro papuošalų dirbtuvėse, galima stebėti kaip amatininkai nuo tik iš kasto gintaro gabalo nuskuta plutą, vėliau apšlifuoja medžiaga padengtu ratu. Apšlifuoti gintaro gabalai surišuojami, sugrupuojami į keliasdešimt grupių. Atsižvelgiama į priemaišų kiekį – įstrigusias gėlytes, lapelius, šakeles, vabzdžius. Tokios įklamos kelia gintaro vertę.

Šiais laikais, kai plastikos gamybos technika yra kiek išstobulinta, atsiranda ir gintaro padirbėjų, kurie paleidžia į rinką plastikinio gintaro. Jis savo išvaizda nesiskiria nuo tikrojo. Būdas tikrinti gintarą trinant į vilnonę medžiagą, jau yra nepatikimas patikrinimas, nes ir plastika elektrinasi. Geriausia atskirti tikrą gintarą nuo plastikinio, laikant prieš ultravioletinę šviesą. Tikras gintaras žeruoja įvairiomis spalvomis, plastika visiškai nešviečia.

Daugiausia prie gintaro dirbinių išgeltono ir rudo gintaro, kuris yra pigiausias. Daug brangesni papuošalai iš raudonai rudo gintaro. Stebėtini gintaro papuošalai iš mėlyno gintaro. Tvirtinama, kad mėlynas gintaras turi mineralų priemaišų. O brangiausi yra balto ir žalio gintaro dirbiniai. Santo Domingo mieste jie laikomi kaip brangenybės, nes yra reti ir nedažnai iškasami. Daugiausia kainą pakelia augalinės liekanos, įstrigusios skruzdės ar kiti vabzdžiai, gėlytės.

Kaip matome, gintaras nėra tik Baltijos lobis. Nors randamas ir kitose šalyse, tačiau nė vienoje jų nėra taip giliai įaugęs į tautos buitį, tautosaką, literatūrą ir meną, kaip Lietuvoje. Senovėje ir mūsų dienomis gintaras lietuviui yra ne tik tradicinis papuošalas, bet ir dalelė krašto kultūros istorijos.

Vyturys

Lietuvių Bendruomenės choras gieda per Mišias São Paulo katedroj birželio 12, Brazilijai minint "Maldos Dieną už Lietuvą".

MOKSLAS, MENAS, LITERATŪRA

DUX MAGNUS
OPERA ŠV. KAZIMIERO
JUBILIEJAUS PROGA

Libreto Autorius:

Kazys Bradūnas

Muzikos kompozitorius:

Darius Lapinskas

Pirmas veiksmas, pirma scena

Penkiolikto šimtmečio Lietuva. Šventaragio slėnis Vilniuje Sekminių dieną.

(Tęsinys)

MERGAITĖ

Gana, gana, kilnūs karalaiti,

Neklausyk! Neklausyk!

Tenai gyvačių guolio stagarai:

Tave pasmaugs.

Tave įmurdys į dvokiantį šios žemės
dumblą.

Ir geluonį įsmeigs širdin.

Štai – Lietuvai tu reikalingas!

*Veiksmas sustoja, personažai sustingsta.**Ryškėja motina ir vaikutis.*

VAIKUTIS

Garnys, garnys tur ilgus sparnus,

Greitai lėkčiau,

Kad galėčiau,

Tokius sparnus,

Kad turėčiau,

Kaip garnys.

Garnys, garnys tur ilgas kojas...

MOTINA

Gana, užteks tau žaisti, šokinėti...

MOTINA

Gana, užteks tau žaisti, šokinėti...

Laikas prie knygos sėsti ir pasimokyti
skaityti lietuviškai.VAIKUTIS *skaito*Mama, tėtė, Dievas, dangus, žemė,
Lietuva...*Staiga įsiveržia rusų žandarai, atima
elementorių ir šokdina berniuką, su
bizūnu.*

KARALAITIS KAZIMIERAS

Karaliau tėve! Važiuoju su tavim į
Lietuvą!

Antras veiksmas, pirma scena

PASAKOTOJAS

Mieli žiūrovai ir klausytojai,

Jūs esat panemunės miškuose,

Netoli Merkinės,

1474 – tų metų rugpjūtyje.

Karalius ir sūnus Kazimieras

Pakelyje iš Krokuvos į Vilnių.

Juos pasitkęs Vilniaus Vaivada

Ir Lietuvos didikai

Drauge medžioja čia stumbrus ir
briedžius.

Tai ta pati giria

Kurioj senoji praeitis ir šiandieninė
dabartis susipina.*Dainuodama partizanų baladę, ateina
mergaitė. Ji girioje ieško savo kovo-
jančio brolio.*

MERGAITĖ

Tik suplojo rankomis tėvas,

Ir atbėgo gražūs žirgai.

– Ko neadat žalios žolės,

Ko negeriat marių vandens?

Ir stovi žirgai,

Nė galvų nepakelia.

– Kaip mumis esti žalia žolė,

Kaip mumis gerti marių vandens –

Nuo ažuolo eina kraujo laštakis

Į miško gilumą.

Tik suplojo rankomis motina,

Ir atplaukė baltos gulbės.

– Ko nelesat aukso grūdų,

Ko negeriat sidabro vandens?

Ir plūkau gulbės,

Galvų nepakeldamos.

– Kaip mumis lesti aukso grūdai,

Kaip mumis gerti sidabro vandens –

Per ežerą eina kraujo laštakis

Į miško gilumą...

PASAKOTOJAS

Ir pravirko sesuo balsu,

Ir išėjo brolių ieškoti

Kruvinu laštakiu,

Į miško gilumą...

*Miške pasigirsta šiurpus riksmas.**Scenon ateina karalaitis Kazimieras.**Jo ranka sužeista.*

MERGAITĖ

Broleli, broli mano,

Aš tavo kraujo laštakiu čia atėjau.

Tebus giria ir mano

Gyvenimas

Lig išsivės ar mirties.

Broleli, broli mano,

Aprišiu tau žaizdas,

Pagydysiu...

JUOKDARYS

Ar giliai jums ranką kliudė?

KARALAITIS KAZIMIERAS

Tartum ugnis ta lokio letena.

Nudegino ligi pat kaulo!

JUOKDARYS

Karalius temsu Vilniaus vaivada

Nuvijo lokį linkui Merkio krantų

Prie upės bestiją prirems.

O Dieve, kraujas!

Parodykite savo ranką, karalaitij!

MERGAITĖ

Tai mano brolis Karalaitis?

O kai tėvynės ginti išėjai,

Grobikai ir vergai

Drebėdami pramanė banditu.

O tuje Karalaitis –

Mano brolis.

Tai tavo kraujo laštakiu čia atėjau...

KAZIMIERAS

Kažkur esu tavę jau matęs ir sutikęs.

MERGAITĖ

Esu visur,

Kur tariamas tik vardas Lietuvos,

O, Karalaiti!

Tau reikia Lietuvos šaltinio vandens,

Kuriuo pakrikštyta

Buvo Lietuva.

Šventas vanduo.

Nuplausiu ranką.

Šaltinis čia po ažuolu.

Delnuos atnešiu jo vandens.

Sustok, nelaboji!

Kur eini?

Pasitrauk, įsibrovėle!

BURTININKĖ

Kamgi man trauktis!

Giria mano namai!

Jūs visi įsibrovėliai.

Bet Karalaičiui noriu aš padėti.

Tiesia Kazimierui molinį indą.

Štai sultys kadugio šakny

Ir svetimų vaizbūnų vynas –

Tai stebuklingas mišinys.

Bent pora gurkšnių

Ir žaizda

Rankoj užgis.

MERGAITĖ

– grįžta su šaltinio vandeniu

Nelieski, karalaiti! –

Tai nuodai!

POSTO DE SERVIÇOS

SOUZA LTDA.

Rua Voluntários da Pátria, 1275

Santana

Tel. 290-4899

Pikti kaimynai šimtmečiais juos verda
Ir pila Lietuvon
Visais pavidalais,
Kad tik sugniužtų jos dvasia.
Net suklaidintojo saviškio
Atstumki ranka,
Kurį drebédama tau gerti siūlo.
Nelieski, karalaiti —
Tai nuodai!

KAZIMIERAS

Paleiskite!

Tegu ji eina sau laisva.

Juk nieko blogo nepadarė.

Apvaizda saugojo mane.

MERGAITĖ

Šviesusis Karalaiti,

Tavęs ilgėjos čia visi.

Ir štai nelaimė!

Tegu pavirsta ji džiaugsmu

Žmonių ir tavo širdyje.

Ta sužeista ranka teatneša

Į Lietuvą dangaus palaimą,

Paguodą ir šventumą!

KAZIMIERAS

Žiūrėkite! Ranka sveika!

Nei kraujo, nei žymės!

Stebuklas! Gydantis vanduo!

Iš Lietuvos gelmių!

Iš protėvių žemės!

Laukuose pasigirsta pjovėjo daina.

PJOVEJAS

Nusileido saulelė už žalios girelės,

Užsidėjo raselė ant žalios žolelės.

Jau saulelė vakaruose,

Gul' mergelė pataluose,

O mes jauni berneliai

Piaunam šienelį.

KAZIMIERAS

Ar tik ne angelų balsai

Į žemę nusileido?

MERGAITĖ

Tai grįžta iš laukų,

Pabaigę rugelius, pjovėjai —

Darbymetis dabar Lietuvoje.

KAZIMIERAS

Klausykite!.. Klausykite!..

Aš negirdėjau nieko panašaus

Nei Vengrijoje, nei Lenkijoje!..

Ir kaip jau rimsta čia dvasia,

Tarytumei namo parėjus!..

MERGAITĖ

Ten kur saulė už girių nutblo,

Rasa jau sužvilgo laukuos.

O kur tu, broleli broli,

Karalaiti miškuos?

Kur kelelio paklausi?

Kur galvelę priglasi?

Tavęs amžinai čia ieškos

Vienintelė sesuva —

Vienintelė Lietuva.

KAZIMIERAS

Aš čia, kur į žemę palinko

Dangus. Ir jau visko gana.

MERGAITĖ ir KAZIMIERAS

Kasdieniai rūpesčiai dingo —

Vien giesmė ir daina

Kaip seserys apsikabina —

Padangėsna kyla balsai,

Kurių naktį ir dieną

Neatsiklausai!..

KAZIMIERAS

Ar girdi, sesuva?

Ar Klausaisi, Lietuva?

MERGAITĖ

Klausau ir girdžiu mano broli —

Jau seserį atpažinai!..

MERGAITĖ ir KAZIMIERAS

Ir abudu einam į tokį,

Nesibaigiantį amžinai.

Ir tariame šventąjį žodį,

Bučiuojam kryžius pakelių —

Per žemę į dangišką grožį

Keliaujame Vilniaus keliu.

Tebūna kelionė lengva.

MERGAITĖ

Tau, broli,

KAZIMIERAS

Tau, sesuva.

MERGAITĖ ir KAZIMIERAS

Tau, Lietuva.

Iš miško ateina lokį nusiviję medžiotojai.

VILNIAUS VAIVADA

Na, o karalaitis sveikutėlis.

KARALIUS

Ačiū Dievi.

JUOKDARYS

O kaip Karališka Šviesybė?

VILNIAUS VAIVADA

Karalius — ainis Gedimino.

Jam tauras, stumbras ar lokys

Tai ne pavojus, o žaidimas.

Ar esate kada girdėję,

Kad jis bent žingsni

Trauktų nuo žvėries.

Štai ir dabar —

Kai apsuptas lokys prasiveržė

Pro varovus ir skalikus,

Karalius pirmas gena jį,

Šuoliuoja kaip ugnis.

Merkio pakrantėje meška sustoja,

Mauroja, ruošias kovai.

Karalius atskrenda.

Bet žirgą saugo —

Nušoka žemėn.

Griebia ietį,

Pabaisa praveria nasrus.

Jau lūžta medžiai, rieda akmenys,

Gaudžia giria ir žemė dreba.

Kur ten žvėris ir kur žmogus,

Nespėjam pamatyti.

Staiga,

Viskam nutilus,

Stovi Karalius,

Ir styno ietis lokio širdyje.

Tolumoje ima gausti varpai.

PASAKOTOJAS

Marios Dangun Paėmimo bažnyčios

Merkinėje varpai

Jau gaudžia vakarinį

"Angelas Dievo".

Klausykite —

Jiem atsišaukia amžių ateity

Marios vardo ir Marios garso

Trys šimtai Lietuvos bažnyčių:

Ir skamba jų varpai

Šiluvoje ir Vilniuje,

Kalvarijoje, Trakuos, Alvite,

Pažaisly, Kretingoj,

Gaudžia varpai užgrobtos Klaipėdoj

Taikos Karalienės

Ir okupanto uždarytos kaimo

bažnytelės.

O jų aidų aidai

Pasiekia Karalaičio širdį.

KAZIMIERAS

Lituania — Terra Mariana.

Vikriai atbėga pažas.

PAŽAS

Kilnūs valdovai, bajorai ie medžiokliai

Karališkam dvare, Merkinėje.

Ten laukia jūsų paruošti stalai

Jau bruzda tetervinai, antys.

Garuoja iškepta briediena.

Pastoja kvepiantis midus.

VILNIAUS VAIVADA

Atveskit žirgus. Jojame Merkinėn.

(bus daugiau)

CHOPPERIA
ALEXCHOPP LTD.

CHOPP — PIZZA — QUEIJOS — FRIOS
RESERVAS PARA FESTAS — MUSICA AO VIVO
Rua SOLON 1062 — Bom Retiro — Tel. 223-2333

SKAITYKITE
MŪSŲ LIETUVA

Halina Mošinskienė

JIS KRITO, KAIP AŽUOLAS IŠDIDUS

Paskutinę palaimą Krikšto apeigoje suteikęs kūdikiui, dar suspėjo nueiti žinių iš "Spaudos kiosko"... Dar vakarieniavęs klebono svetainėje — ir staiga Mirties Angelas uždarė duris ateičiai, pasiimdamas tą dar tokį stiprų kūną, dar tokią troškimų ir siekimų pilną sielą į savo Visagalio valią. Ją, lydime paskutinio atsisveikinimo rauda: "O Visagali, kai tavo varganą šalį apleisiu..."

Niekada daugiau nebematysime to mūsų prelato Pijaus Ragažinsko šypsenos pasitinkant lietuvį, to jauno kunigo, šviesiaplaukio atvykusio į lietuvių imigrantų tarpą gūvų ir energingą 1936 metais ton Vila Zelinos parapijon. Joje palaidojusį savo visas jaunystės pajėgas, dvasios kilnų taurumą, ganytojo švelnią paguodą drauge su veržlumu lietuviams išlikti lietuviams. Iki paskutinio žingsnio Amžinybén š.m. 1988, birželio mėn. 20 dienos.

Mažai liko bendraamžių pakeleivių jo draugėje... Vieni buvę jo "priešai" — arde takus jo darbų, liko prie karsto susimastę. Kiti verkė minėdami jo iškilmingas palaimas savo jungtųjų apeigose, vėliau vaikų krikšte — o jų buvo tiek daug tada.

Brazilijos Lietuviams užgėso didingasis Žiburys — Krikščionies kataliko —

Lietuvos patrioto, kuris nebijojo gelbėti tautietį komunistą nuo žiaurios diktatūros gresmės, būdamas liberalas tautai savo ir visų tautų laisvės Brazilijoje.

Prelatas buvo labai gerai susipažinęs nuo 1936 m. su Brazilijos politikos nesubrendusia veikla. Ir jam, savo išbrendusiame charakteryje — Lietuvos kovų už nepriklausomybę buvo lengva susivokti kur link krypta šis tik "užgimstas kraštas" primityvus, visokių įtakų iš Europos intrūzų veikiamas. — Jaunam žmogui daug lengviau prisitaikyti "kur jaučiau".

Jis pasirinko tą varganą V. Zelina — savo tautiečių "varganą šalį" — Kuri šiandieną kratosi Lietuvos vardo, savo protėvių laimėjimui — lietuvių imigrantų pastangų paminklui, kuris tą V. Zelinos vardą pakeistų Parque Lituania vardu.

Bet aš išlydėjau a.a. Prelatą Pijų Ragažinską ne iš V. Zelinos, ar Parque Lituania priemiesčio, bet iš Šv. Juozapo lietuvių parapijos, kurioje man ištiesė ranką bendradarbiavimui su lietuviams 1953 metais, parapijos klebonas Pijus Ragažinskas. — Ačiū jam, ne kam kitam.

Jo šviesi atmintis liks ir mano vaikų ir anūkių analuose senos močiutes pasakojimuose nemari.

MŪSŲ MIRUSIEJI

Gegužės 26 Hospital da Cruz Azul ligoninėj, São Paule, mirė **VINCAS ASTROMSKIS**, 82 metų.

Gimęs Kaune 1905 m., atvyko į Braziliją '27. São Paule buvo policininku — guarda civil — iki išėjo į pensiją su majoro laipsniu.

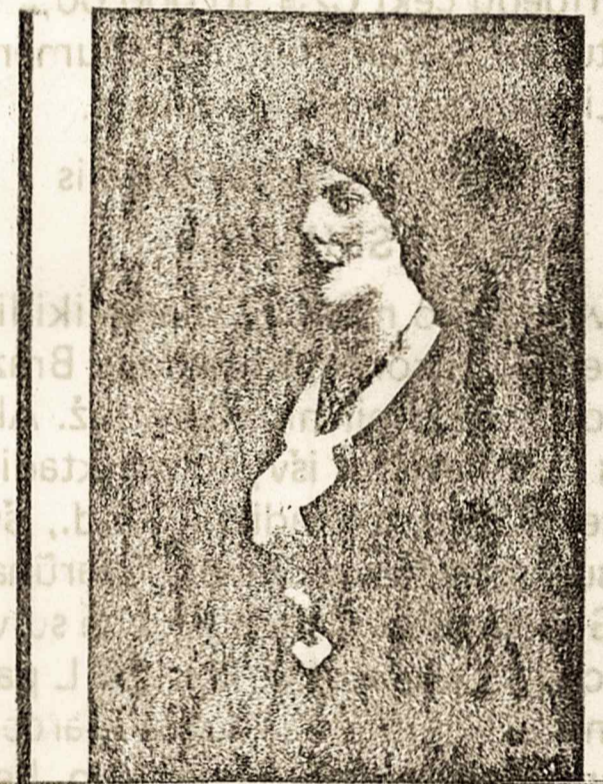
Paliko liūdesy žmoną Stefaniją Žilinskaitę Astromskienę, du sūnus, šešis vaikaičius, du proanūkius ir vienintelę seserį — seselę Luciją vienuolę Pranciškonę Alcantariną.

Tepriima jį Viešpats į savo Namus.

Birželio 23 votim viduriuose mirė **PETRAS MERKYS**. Gimęs Kamajų parapijoj, Rokišky, 1911.IV.16., į Braziliją atvyko 1927 metais. Gyveno ir dirbo pradžioj prie Linha Noroeste tiesimo. Išsilavino kaip stalius. São Paule įsigijo sklypą žemės ir pasistatė gražų namuką ant kalvutės, netoli Juventus klubo.

Palaidotas Vila Alpina kapinėse.

7-tos dienos Mišios bus 1 liepos, penktadienį, 8 val. ryto, šv. Kazimiero p-jos koplyčioj.

Birželio 17, po trumpos ligos, mirė **MARTA KUZMICKAITĖ DRAGOJEVICH**.

Gimusi 1906 m. Alytuj, Navickų kaimė, atvyko į Braziliją 1929. Buvo puiki modistė. Ištekėjo už a.a. Teodoro Dragojevich, kilusio iš Jugoslavijos, bet išaugino vaikus lietuviškoj aplinkoj. Duktė Ivonė ištekėjo už Gražvydo Remenčiaus; sūnus Gorki vedė Maria Recora.

Liko liūdesy vaikai su šeimomis ir vaikaičiai Milda, Alexandre, Regina, Renato, Fábio.

Buvo pašarvota ir palaidota Quarta Parada kapinėse.

7-tos dienos Mišios buvo atlaikytos šv. Kazimiero p-jos koplyčioj.

Šeima dėkoja kun. Pr. Gavėnui ir visiems, kurie dalyvavo šermentyse ir Mišiose.

MŪSŲ ŽINIOS

LAIŠKAS "BROLIAMS LIETUVIAMS"

MŪSŲ LIETUVAI em português iš Rio Negrinho kun. Minderas rašo laišką "Broliams lietuviams". Rašo "Parque Lituania" reikalą. Ir pristato motyvus, nurodo pagrindus, ant kurių remiasi Lietuvos pagerbimas, duodant Lietuvos vardą vienai São Paulo didmiesčio sričiai - bairui. Ir pristato taip konkrečiai ir karštai, kaip gal nei vienas kitas iš mūsų lig šiol neįstengė pristatyti. Ir visiškai nustelbia tuos kelis išsišokėlius, kurie neigiamai nusistatę (ir viešai tai išreiškė), nors visiškai nesupratę šio vietovės vardo pakeitimo reikšmės.

Tad tik galima pasidžiaugti, kad gimsta nauja Lietuvos vaikų karta: išsimokslinę, mokantys giliau įvertinti dalykų esmę, mokantys taip pat dalykus įtikinančiai pristatyti, žodžiu ir raštu, ir kitiems, ir gyvai pasiryžę kovoti už Lietuvos ir lietuvių teises.

Tai sveikintinas toks "Broliams lietuviams" laiškas ir jo autorius. (KPG)

PARAMA ML-VAI

Pridedu čekį Cz\$.10.000,00, "Mūsų Lietuvos" parėmimui ir prenumeratai. Linkėjimų ir viso geriausio.

Gražvydas Bačelis

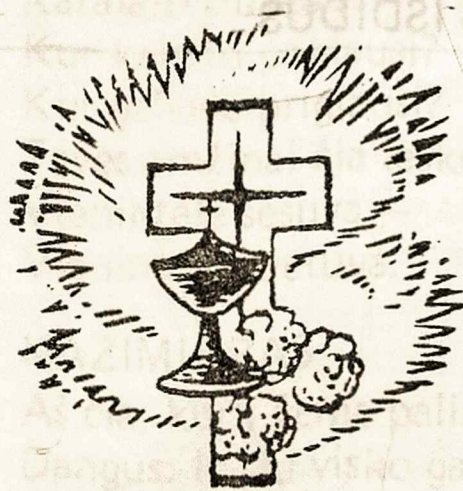
PLB VII SEIMAS

Ivyksta šio mėn. 27 dieną iki liepos 1 dienos. Toronte, Kanadoje. Brazilijos atstovai: BLB pirmininkas, inž. Aleksandras J. Valavičius išvyko penktadienį, birželio 24 d.; šeštadienį, 25 d., išvyko mūsų kiti atstovai: Jonas Tatarūnas, Nilza Guzikauskas Celešauskienė su vyru Hercules Celešausku, Markos L pas ir Jaunimo Sąjungos atstovaa Marcelo Chapola. Anksčiau išvyko kun. Petras Rukšys, kuris dalyvaus ne tik Seime, bet ir kaip Brazilijos atstovas IV Pasaulio Lietuvių Kultūros Kongrese. Taip pat išvyko, kaip šokėja ir stebėtoja, Beatina Bačelytė.

Tą pačią birželio 25, išvyko Nemuno šokėjai, kurie dalyvaus VIII Laisvojo Pasaulio Lietuvių Tautinių Šokių šventėje, kuri įvyks Hamiltone, Kanadoje, liepos 1 - 3 dienomis. Iš viso išvyko 31 dalyvis.

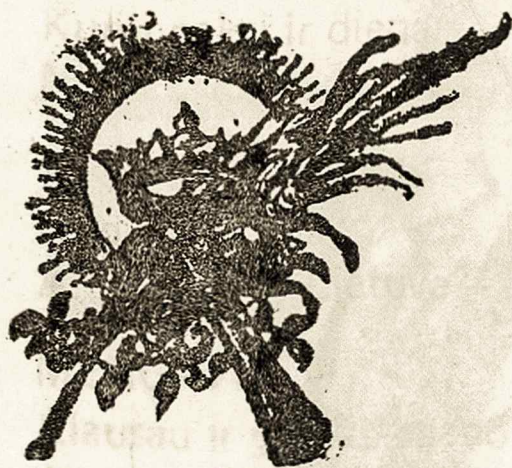
Organizuojama išvyka į
NORDESTE DO BRASIL
(su kombi).

Informacijos su Dėde Juozu,
telef.: 63-5975.

Visos lietuvių kolonijos liūdesio valandą, gerbdami
PREL. PIJAUS RAGAŽINSKO
kilnią ir garbingą asmenybę
prisidedame prie šio ML numerio išleidimo
ilgam Velionio prisiminimui.

Brazilijos Lietuvių Bendruomenė

Lietuvių Sąjungos Brazilijoje garbės nariui
A. A. PRELPIJUI RAGAŽINSKUI

užmigus Viešpaties ramybėje,
su skausmu širdyse jungiamės prie visos lietuvių
kolonijos Brazilijoje ir kartu liūdime.

Aliança-Sąjungos Valdyba

Didžiam visos mūsų šeimos Bičiuliui

A + A

PREL. PIJUI RAGAŽINSKUI

iškeliavus į amžinybę
su visa lietuvių kolonija liūdime.

Baužių šeima

MŪSŲ LIETUVOS PRENUMERATĄ
GALIMA UŽSIMOKĖTI TAIP PAT V
ZELINOS PARAPIJOS KLEBONIJOJ.

SKAITYKITE
MŪSŲ LIETUVA

**IŠĖJO NAUJAS
ŽODYNAS
DICIONÁRIO
PORTUGUÊS LITUANO
LITUANO PORTUGUÊS**
SEGUNDA EDIÇÃO
MŪSŲ LIETUVA